



Otavská sklářská stezka

1 Sušice Muzeum Šumavy

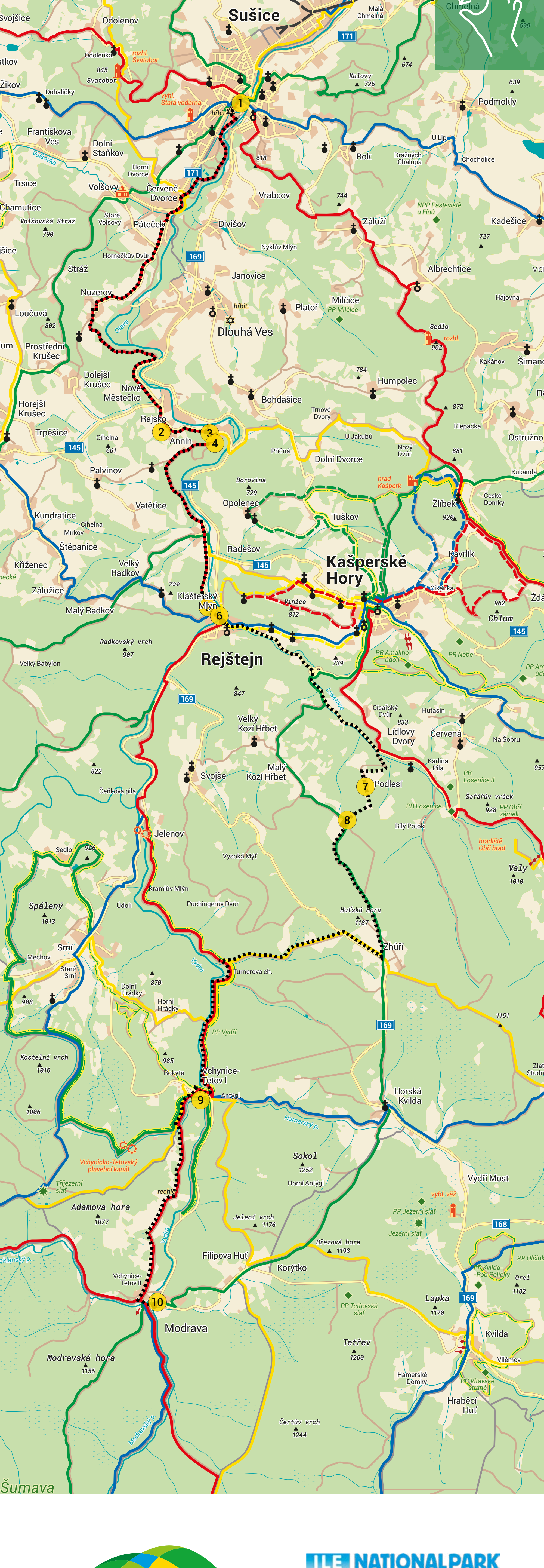


Délka trasy 36 km

Sušice Muzeum Šumavy

Sušické muzeum bylo pod jménem Šumavské muzeum v Sušici založeno roku 1880 městskou radou z popudu místního učitele Josefa Holíka. Mělo svými sbírkami kromě dějin města pokrýt vlastivědu větší části Šumavy a Pošumaví, neboť jiné muzeum v té době v regionu ještě neexistovalo. Od roku 1933 sídlí ve Voprchovském domě (bývalé děkanství) na náměstí. Dnes je v muzeu možné navštívit expozici mapující dějiny města, historii sirkařské výroby či proslulý dřevěný mechanický betlém. Značná část expozice je věnována také šumavskému sklářství. Návštěvníci si zde mohou mimo jiné prohlédnout skleněné výrobky z Annína, Klášterského Mlýna, Lenory či Adolfova, model sklářské hutě či náčiní, které se v hutích používá. Větší část této expozice pochází z daru Bruna Schreibera, kterou muzeum od tohoto švýcarského sběratele skla obdrželo v roce 2005.

[Celý text](#) ➔



REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

NATIONALPARK
GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.

mikroregion
šumava
západ

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD
www.ferienregion-nationalpark.de



Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)



**Europäische Union
Evropská unie**
Regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj



Otavská sklářská stezka

2 Rajsco sklárna

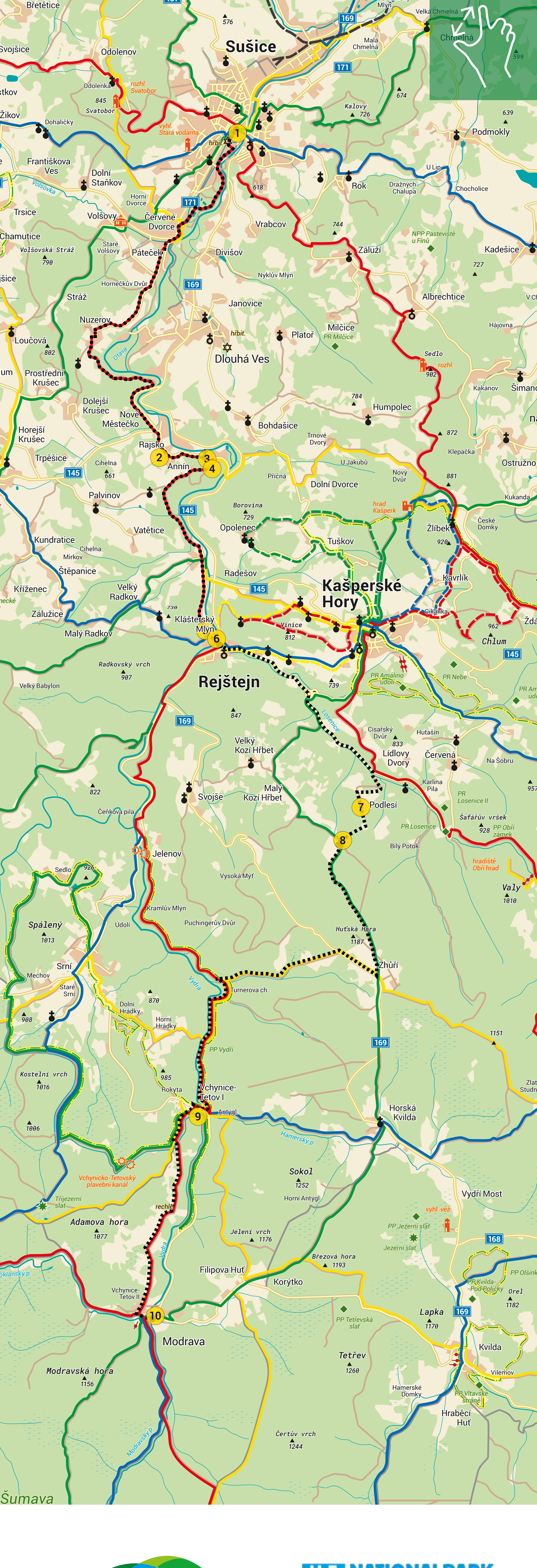


Délka trasy 36 km

Rajsko sklárna

V Rajsku u Annína funguje celkem nedávno obnovená (2013) brusírna. Sklo zde v současné době brousí čtyři brusiči pod vedením Stanislavy Benešové. Brusírna pracuje s 24% olovnatým křišťálem a své výrobky prodává mimo jiné do Ázerbájdžánu, Ruska nebo Saudské Arábie. Kromě samotné produkce si klade za cíl také popularizovat toto řemeslo a přivést k němu nové učně – také proto zde roku 2014 vzniklo interaktivní sklářské muzeum, kde si veřejnost může broušení skla vyzkoušet. Mimo to jsou zde také k vidění ukázky z annínské produkce, např. sklenice nebo těžítka, stejně jako dva historické, dodnes funkční stroje firmy Suchý/Jouza/Čáp pocházející ještě z Rakouska-Uherska. Právě na nich si návštěvník může pod dohledem sklářů na chvíli vyzkoušet jejich práci. V rámci muzea navíc funguje ateliér pro mladé skláře a samozřejmě obchod, kde je možné místní výrobky zakoupit. Mezi exponáty můžete spatřit výrobky šumavských skláren nebo např. svatební sklenice manželů Novotných, bývalých majitelů annínské sklárny.

[Celý text](#) ➔



REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

NATIONALPARK
GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD
www.ferienregion-nationalpark.de

mikroregion
šumava
západ



Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)



Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj



Otavská sklářská stezka

3 Annín sklárna



Délka trasy 36 km

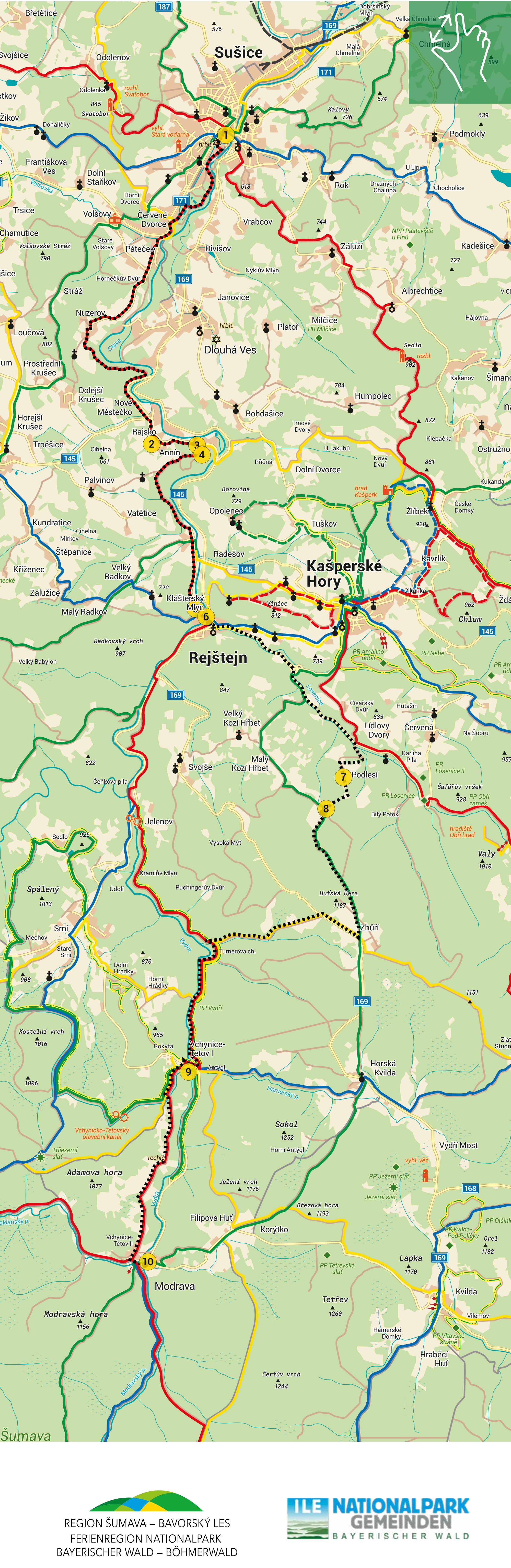
Annín sklárna

Sklárna v Anníně byla založena roku 1796 Augustinem Müllerem, purkmistrem Kašperských Hor. Nebyla první, navázala na huť, která poblíž nynější pracovala někdy okolo poloviny 18. století.

Od roku 1863 zdejší sklárnu provozuje Josef Schmid ze staré sklářské rodiny z Vogselsangu a začíná s modernizací sklárny. Buduje parní brusírnu a přestavuje pece, následně buduje i novou huť poháněnou plynovými generátory Siemens. Nejproslulejším se však stalo jakostní křišťálové sklo benátského stylu. Mezi oblíbené výrobky patřily karlovarské kompotové mísy, sklenky na víno, vázy a další. Obzvláště krásné bylo duté sklo s plastickými nálepy ve tvaru například květin či ovoce. Odbyt výrobky nacházely především v Anglii a Americe, ale mezi majitele annínského skla patřila také ruská carská rodina.

Druhá světová válka znamenala pro výrobu prudký propad a sklárně se pak již nikdy nepodařilo dosáhnout své předválečné úrovně. Pracovala zde pouze brusírna. Od jara roku 2015 podnik opět funguje i jako sklárna – návštěvníci si zde dokonce mohou vyzkoušet sami vyfouknout vlastní výrobek. Součástí areálu je i muzeum a galerie. Konají se zde i sklářská sympozia.

[Celý text](#) ➡



REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD



VOM WALD
DAS BESTE.

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD



Ziel ETZ | CIL EUS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)



Europäische Union
Evropská unie
Evropské fondy pro
regionální rozvoj



Otavská sklářská stezka

4 Annín kaple



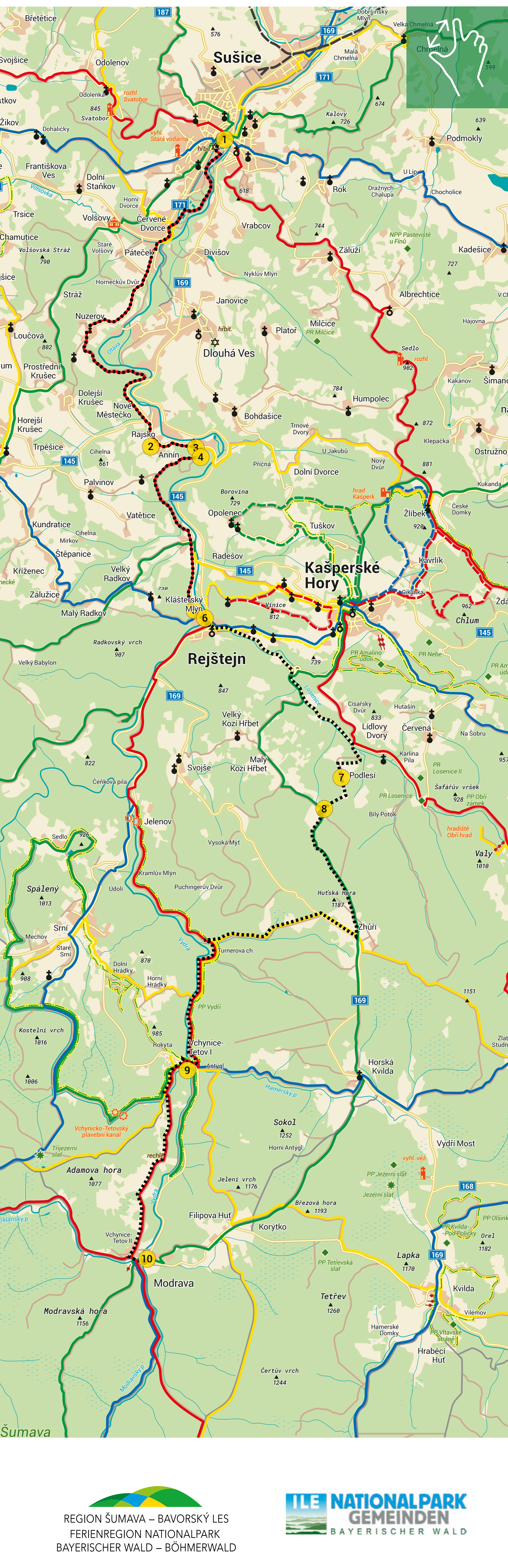
Délka trasy 36 km

Annín kaple

Kaple s hrobkou byla postavena v novogotickém stylu roku 1886 a je místem posledního odpočinku známé šumavské sklářské dynastie Schmidů. Její loď, mající na každé straně dvě, vitrážemi zasklená, okna, je orientována směrem na východ. Ze západní strany stojí dvoupatrová věž. Presbytář kaple je polygonální.

Interiér byl po druhé válce poničen a rozkraden. Některé věci se posléze objevily v kašperskohorském muzeu. Stěny jsou ověšeny zarámovanými epitafy rodu. Vyplývá z nich, že jako první zde byla pohřbena osmnáctiletá Therese Schmid. Najdeme zde epitaf nejslavnějšího člena rodu Josefa Eduarda Schmida a jeho manželky Anny. Ta byla dcerou dalšího slavného skláře Wilhelma Kralíka. Je tu uložen i popel Eduardových bratrů Josefa a Rudolfa. Ti byli majiteli skláren na Vogselsangu a Stachách-Kúsově. Zajímavé jsou i skleněné ověsky tvaru kapek visící z kůru. Místo je zajímavé i z toho důvodu, že první pokusy se spiritismem v Čechách se konaly právě tady v Anníně za vedení továrníka Eduarda Schmida. Kaple bývá zpřístupněna při různých annínských výročích.

[Celý text](#) ➡



REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

ILE NATIONALPARK
GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.

mikroregion
šumava
západ



Ziel ETZ | CIL EUS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)



**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj



Otavská sklářská stezka

5 Rejštejn Klášterský Mlýn



Délka trasy 36 km

Rejštejn Klášterský Mlýn

Sklárna byla založena v místě bývalého dvora a kláštera klatovských benediktinů. Vystavěl ji Johann Baptist Eisner v roce 1836. Vyráběly se zde páteříky, později tabulové sklo, broušené a barevné sklo. V roce 1848 koupil sklárnu Eisnerův zeť Martin Emanuel Schmid, který provozoval sklárnu na Vogel-sangu. Ten zde vyrábí křišťálové sklo. V roce 1851 kupuje sklárnu Klášterský Mlýn vdova po Johannovi Lötzevi Susanne. Následovnice měla ve svém vnukovi Maxmilianu von Spaunovi, který na vedoucí pozici nastoupil roku 1879. Pro sklárnu znamenal Spaunův příchod do firmy mnoho změn. Nově se podnik začal soustředit především na luxusní dekorované sklo. Stejně jako za Susanne Lötzevé i za Spaunovy éry byly produkty firmy vysoce ceněné na průmyslových výstavách po celé Evropě a zdobily nejen měšťanský salon. Na počátku 20. století firma začala spolupracovat s vídeňskými výtvarníky. Sklářský provoz negativně ovlivnila hospodářská krize a velký požár v roce 1930. Huť byla definitivně vyhašena v roce 1947. Budova hutě byla v roce 1979 rozebrána a prodána do skanzenu v bavorském Tittlingu, kde stojí dodnes. Výrobky světově známé sklárny si můžete prohlédnout v Klatovech v galerii PASK.

[Celý text](#) ➔



REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

ILE NATIONALPARK
GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD
www.ferienregion-nationalpark.de

mikroregion
šumava
západ



Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

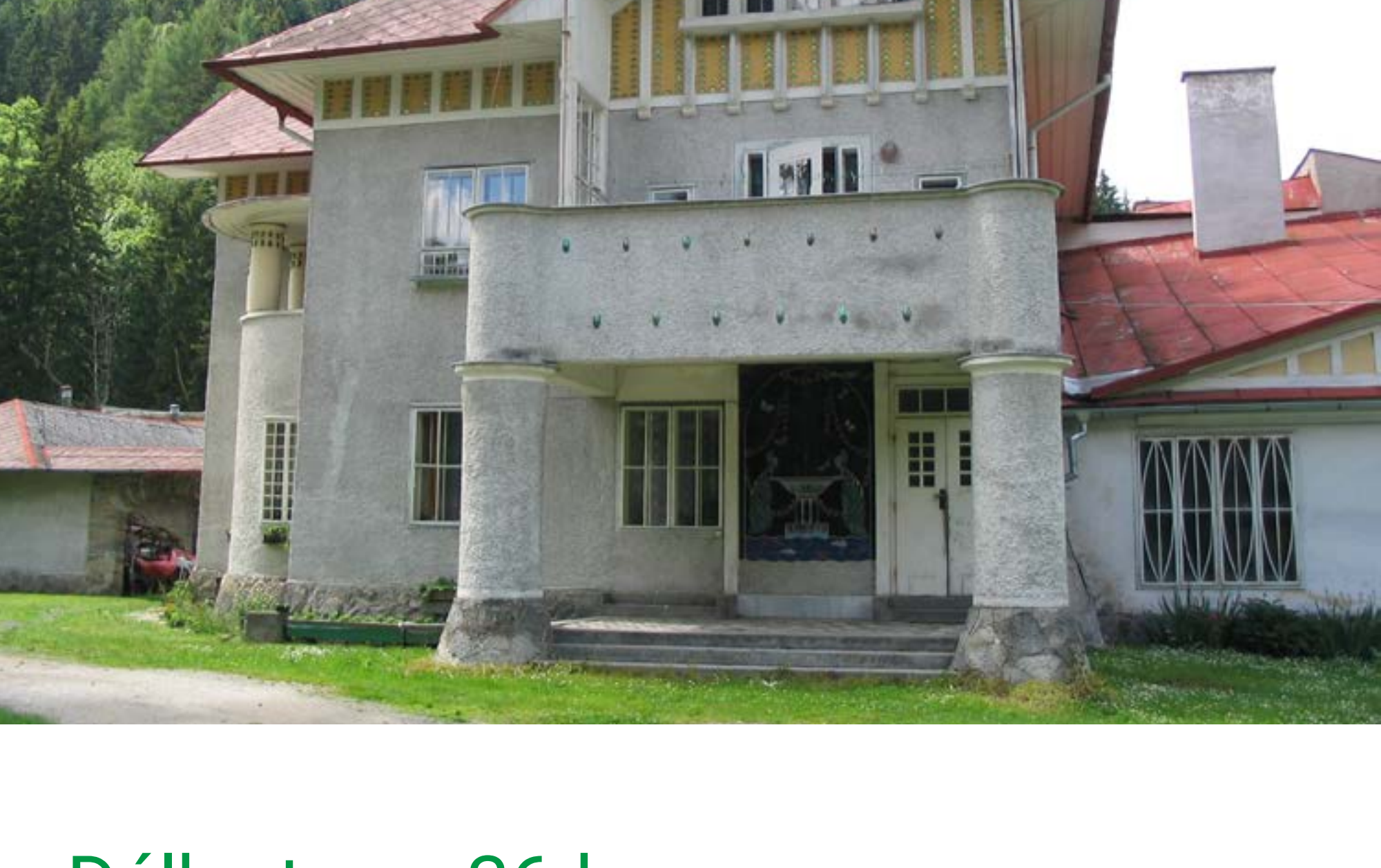


**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj



Otavská sklářská stezka

6 Rejštejn – Spaunova vila



Délka trasy 36 km

Rejštejn Spaunova vila

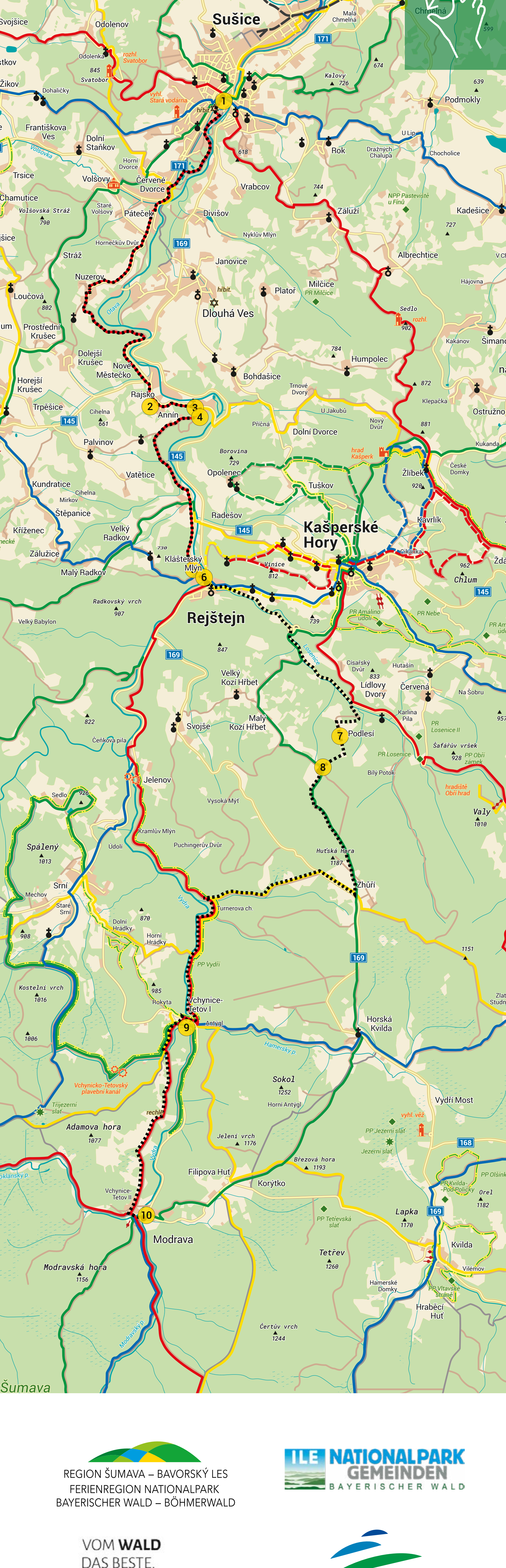
S úspěchem zdejší sklárny vznikl i požadavek postavení nového reprezentativního sídla. Projektem byl pověřen vídeňský architekt Leopold Bauer (1872–1938).

Vila byla postavena v těsné blízkosti sklářské hutě v letech 1903–1904. Skládá se vlastně ze dvou, schodištěm oddělených částí: reprezentativní haly a vlastní patrové obytné budovy. Bauer do vzhledu a dispozice vily zahrnul všechny znaky vídeňské geometrické secese. Do tehdy žluté omítky osadil zlomky místních secesních irizovaných skel, aby připomněl stavebníkovu profesi.

Nejspíš v roce 1906 vyzdobil verandu karlovarský rodák, secesní malíř, grafik, loutkář, ale i hudební skladatel Richard Teschner (1879–1948) krásnou mozaikou. Ta představuje vodotrysk, na jehož bočních zídkách stojí dva pestří pávi s dlouhými ocasy. Kolem tryskající vody je věncoví z květin, okolo poletují motýli. Ve vodě plují barevné rybky. Mozaika je vytvořena ze zlomků skel místní sklárny, ať už se jedná o čiré, zakalené nebo irizované sklo. Tyto zlomky byly nařezány do požadovaných tvarů. V současnosti je vila v soukromém držení a je veřejnosti nepřístupná.

Když Maximilian Spaun zemřel, navrhl mu Leopold Bauer i náhrobek, který můžeme vidět v horní části rejštejnského hřbitova dodnes. (N 49°8.39670', E 13°30.99082')

[Celý text](#) ➔



REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

ILE NATIONALPARK
GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.

mikroregion
šumava
západ

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD

www.ferienregion-nationalpark.de

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

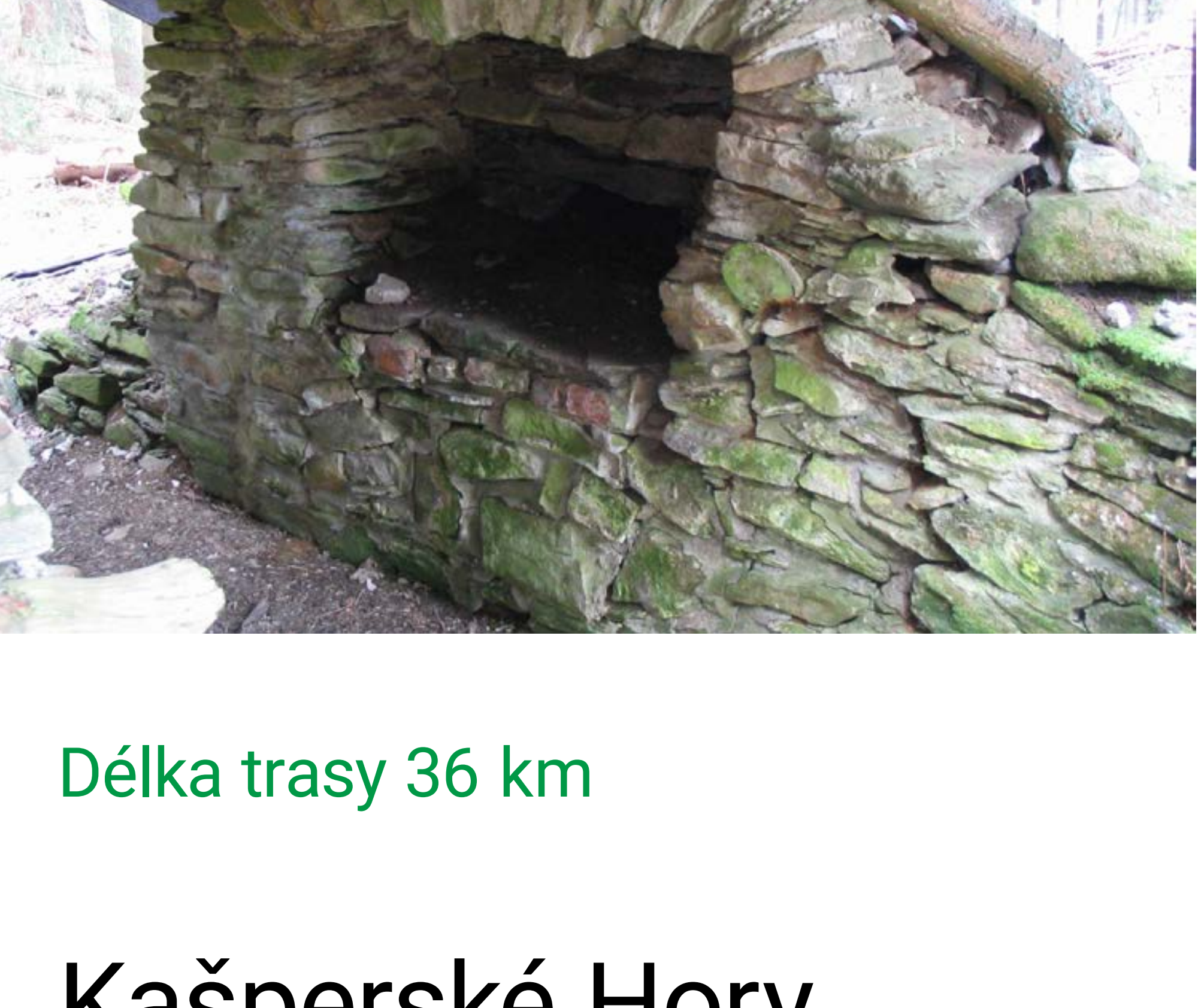
Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj





Otavská sklářská stezka

7 Kašperské Hory Vogelsang



Délka trasy 36 km

Kašperské Hory Vogelsang

K nejstarším sklárnám Kašperskohorska se řadí také sklárny v Podlesí. Založení první z nich spadá rovněž do období před polovinou 15. století.

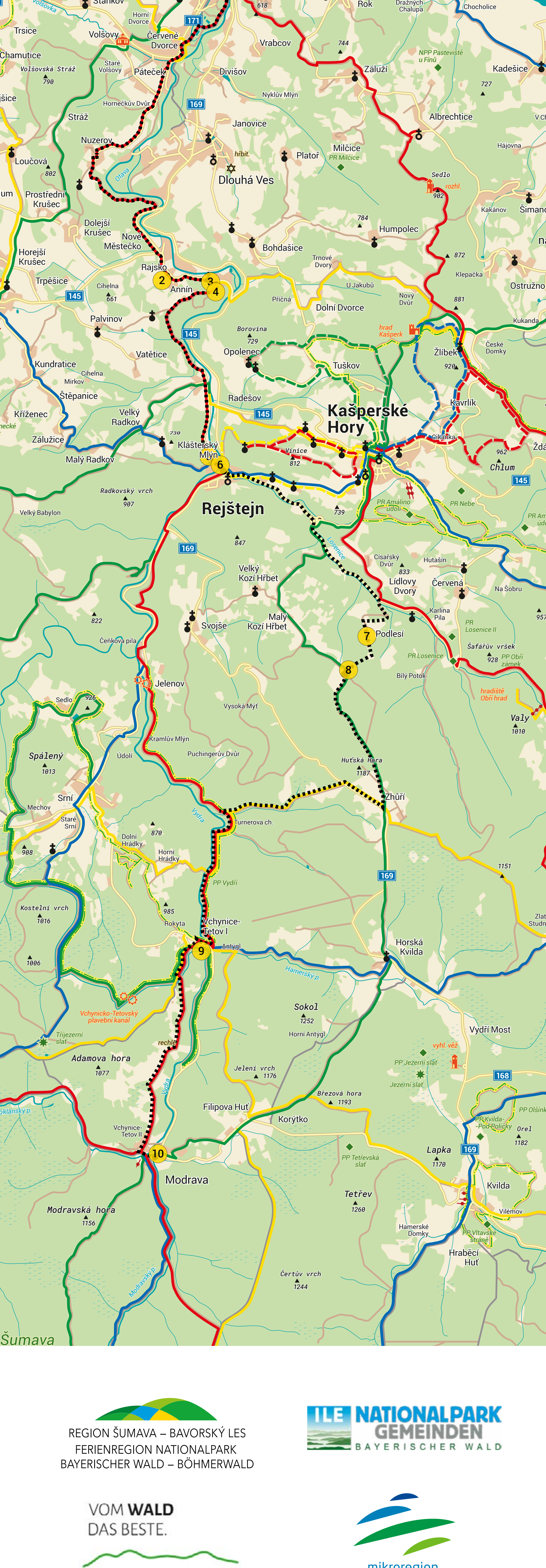
Podlesí i s hutním právem koupil roku 1695 příslušník známého českého sklářského rodu Gerlů, Sebastian Florian Gerl. V osadě vystavěl rozsáhlý statek s dalšími hospodářskými budovami a také kapli sv. Barbory. Velmi pravděpodobně také nechal vystavět novou sklárnu soustředící se na výrobu dutého čirého skla. Z dochovaných objednáček lístků víme, že se zde mimo jiné vyráběly broušené sklenice, lahve či pohárky na vejce. Huť rovněž produkovala optická skla. Dále pokračovala výroba páteříků a jiných drobných předmětů.

13. listopadu 1765 byla huť zakoupena Annou Marií Eisnerovou z proslulé šumavské sklářské rodiny Eisnerů. Po smrti manžela a obou svých synů vedla podnik sama, alespoň do doby, než synové jejího staršího syna, Františka Karla, dospěli.

Po roce 1842 se vedení sklárny ujímá čerstvý Eisnerův zeť Martin Emanuel Schmid. Vyhašení v říjnu 1891 bylo definitivní. Po zpracování zbylého skla odešli i brusiči, což znamenalo konec sklářské výroby v Podlesí. Roku 1892 umírá jeho majitel Eduard Schmid a jeho zeť Podlesí, kde už stojí jen zemědělská usedlost, roku 1911 prodává knížeti Schwarzenbergovi.

Poloha sklárny se během staletí měnila. Údajně mohla mít i přes osm poloh. Nejpatrnější zbytky jsou v místě označeném na mapách jako Stará Huť I (N 49°5.45585', E 13°33.49628'). Zbytky jsou datovány přibližně do 2. poloviny 18. století. Dochovalo se zdivo chladící pece. Dnes je zakonzerrováno a je zakryto přístřeškem chránícím před špatnými povětrnostními podmínkami. V poloze níže pod touto polohou hutě najdeme zbytky po Staré Huti II (N 49°5.71983', E 13°33.65818'). Součástí dnešní chaty je i starý vysoký komín po původní usedlosti. Západně od této chaty najdeme prohlubně po těžbě křemene. Poloha nejmodernější vogelsangské sklárny leží asi 300 metrů od bývalého panského domu (N 49°6.62753', E 13°33.18343'). Dochovalo se obvodové zdivo asi do výše jednoho metru, ale vše zarostlé v náletu. U všech poloh huti najdete zlomky skel nebo třeba páteříků.

[Celý text](#) ➡



REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

NATIONALPARK
GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD
www.ferienregion-nationalpark.de

mikroregion
šumava
západ



Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)



Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj



Otavská sklářská stezka

8 Kašperské Hory – Flusárna



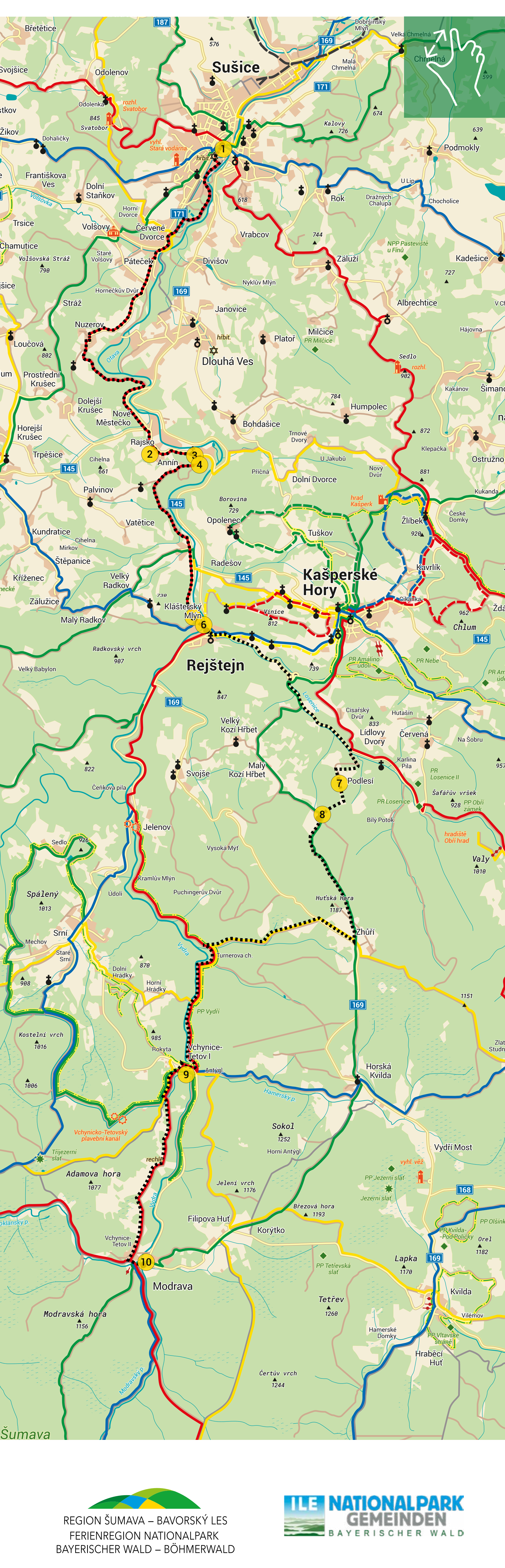
Délka trasy 36 km

Kašperské Hory Flusárna

V 1. polovině 19. století tvořilo Flusárnu pět domů. Osadě dominovalo velké patrové stavení (č. p. 6) s polovalbovou střechou ozdobenou klasickou šumavskou zvoničkou, uvnitř kombinující obytnou a hospodářskou část. K této usedlosti náležel ještě obytný domek v místech dnešního křížku. Druhá usedlost (č. p. 19) ležela výše na louce. Patřilo k ní ještě druhé obytné stavení, ale to zaniklo již na počátku 20. století. V poslední drobné budově (vedle č. p. 6) se zpracovávala potaš. Po útlumu sklářství byla tato stavba nejspíš přestavěna na kapličku. Ta stávala přibližně ve stejných místech. Domy byly zbořeny v 50. letech.

Jako „flusárny“ byla označována místa, kde se vyráběl „flus“ neboli potaš, chemicky uhličitán draselný, jedna z přísad při výrobě skla. Potaš se získávala loužením dřevěného popela. Výroba, ačkoli po technické stránce poměrně jednoduchá, vyžadovala značné množství dřeva. Vysoká spotřeba dřeva při získávání potaše i při běžném hutním provozu byla jedním z důvodů, proč se právě hustě zalesněná Šumava stala jednou z významných sklářských lokalit.

[Celý text](#) ➔



REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

NATIONALPARK GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.

**mikroregion
šumava
západ**

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD
www.ferienregion-nationalpark.de

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj





Otavská sklářská stezka

9 Srní Antýgl



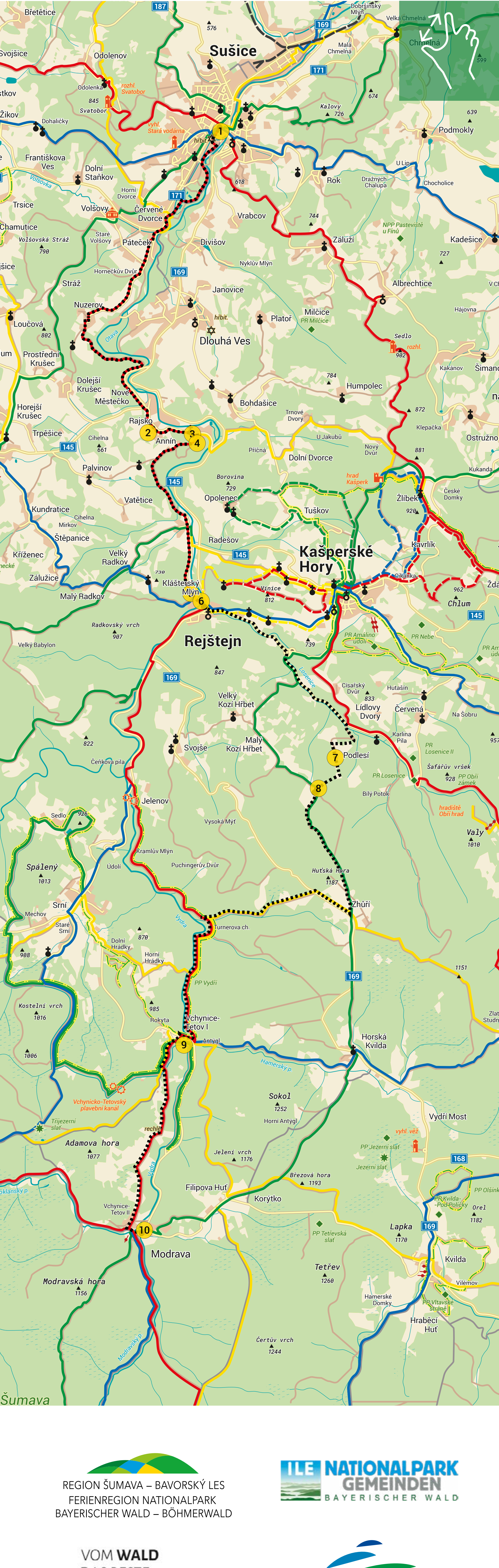
Délka trasy 36 km

Srní Antýgl

Jestli vůbec sklárna na Dolním Antýglu, tzn. v místech dodnes dochované královácké usedlosti při řece Vydře, byla, mohla být zprovozněna někdy po roce 1523. Dochoval se nám pouhý zápis z tohoto roku, kdy řeku Modravu a les Otygl kupuje od jakéhosi Jan-deleho, člověka Přecha Lčovického, „múdrý a opatrný Honza Fux sklenář na Svojši“, a to za 42 kop míšenských grošů. Ovšem konkrétní zmínka o sklárně nebo archeologické nálezy chybí.

V roce 1786 je městem Kašperské Hory vybudována sklárna se třemi pecemi na Horním Antýglu (N 49°2.58643', E 13°32.35722'). Na pecích se vyrábělo duté sklo, na jedné páteříky. V nájmu ji má Anna Marie Eisnerová až do roku 1796. Poté její syn Ignác. Je zde zaměstnáno i sedm rytců skla. Páteříkovou huť má od roku 1790 pronajatou sklářský mistr Christian Gattermayer. Huť měl propachtovanou na dobu dvanácti let. V roce 1802 získává páteříkovou huť Gattermayerův zeť Josef Schmid. Později si ji opět pronajímá Ignác Eisner. Vyrábí zde páteříky a barevné kroužky a z nich následně růžence a náhrdelníky. Exportuje je zejména do Turecka a Itálie. Sklárna v důsledku ekonomických změn, způsobených napoleonskými válkami, ukončila definitivně činnost v roce 1818.

[Celý text](#) ➡



REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

NATIONALPARK
GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD
www.ferienregion-nationalpark.de

mikroregion
šumava
západ



Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)



Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj



Otavská sklářská stezka

10 Modrava – Infocentrum



Délka trasy 36 km

Modrava Infocentrum

Sklárny na Šumavě mají dlouhou tradici. První sklář známý jménem je jakýsi Kadolt z Nýrska, který ovšem pobývá v Praze. To se píše 14. století. Skláři do českých zemí přišli nejspíše z Bavorska.

Šumava jim nabízela vše, co potřebovali: dřevo, křemen, vápenec a vodu. Dřeva k výrobě potaše měli sice dostatek, ale občas v blízkém okolí všechno spotřebovali, pak bylo jednodušší přestěhovat sklárnu blíže k lesu.

Proto staré šumavské sklárny, ač se jmenují stejně, mají více poloh. Na výrobu kilogramu potaše bylo třeba tuny až dvou tun dřeva. To se spálilo a vyluhováním se získávala potaš. Pokud ji sklář chtěl mít čistější, vypaloval ji ještě v kalcinačních pecích. Potaš se přidávala do sklářského kmene z důvodu snížení teploty tání sklářského písku. Přidáním potaše se teplota tání snížila až o polovinu, na přijatelných 1200 °C. 100 kilogramů sklářského kmene mohlo obsahovat i 25 kg potaše. Křemen se drtil v tzv. puchrech na sklářský písek. Nejdříve se ovšem křemenné balvany rozpálily v peci, pak vhodily do studené vody, kde popraskaly. Až potom je buchary nebo okované sloupy rozmělnily na jemný písek. Původní šumavské sklo bylo zbarveno do zelena, říkalo se mu lesní sklo. Zabarvení způsobovala přítomnost železa v křemenu, kterého se staří skláři nedovedli zbavit. Vápenec se přidával do tzv. křídového skla, které se dalo dělat silnostěnné a bylo tedy vhodné i k broušení.

Nejstarší sklárny v oblasti Modravska stály na Svojsích a Podlesí. Zakladatel vsi a nájemce hradu Kašperk, Petr Zmrzlík ze Svojsína, zde provozoval hutě nejpozději v roce 1452. Nejbližšími sklárnami byly provozovny na Antýglu nebo Filipově Huti.

[Celý text](#)



REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD



VOM WALD
DAS BESTE.

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD

www.ferienregion-nationalpark.de



Ziel ETZ i Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)



Europäische Union
Evropská unie
Evropský fond pro
regionální rozvoj